

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ
ÖNHEKİM (İNTÖRN DOKTOR) GÖREV VE SORUMLULUKLARI YÖNERGESİ

Amaç ve Kapsam

Madde 1- Bu yönerge, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi programında önhekimlik döneminde, önhekim görev ve sorumluluklarını belirlemek amacı ile hazırlanmıştır.

Dayanak

Madde 2- Bu yönerge, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 14, 44 ve 46'ncı maddelerine, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim ve Sınav Yönetmeliği'ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3- Bu yönergede geçen;

- a. **Önhekim:** Eğitim sürecinde ilk 5 yılı başarı ile tamamlamış, eğitim programının 6. yılında önhekimlik döneminde olan öğrenciyi,
- b. **Eğitim Sorumlusu:** Tıp Fakültesinde eğitim komisyonu tarafından belirlenen, staj veya uygulama dilimi içinde eğitim veren anabilim dallarından birinin öğretim üyesini tanımlar.

Önhekimlik programında yönlendirme (oryantasyon)

Madde 4-Önhekimler eğitim programı başında ilk ay içerisinde yönlendirme (oryantasyon) eğitimine katılırlar.

- a. Bu eğitim programı; Dönem 6 koordinasyon kurulu ve Başhekimlik tarafından hazırlanır, her yıl güncel duruma göre yenilenir.
- b. Yönlendirme eğitiminde; hastane enfeksiyonlarının önlenmesi, el hijyeni, klinik numune alımı ve tıbbi laboratuvar testlerinin etkin kullanımı, hastane bilgi yönetim sistemlerinin kullanımı, hastane birimlerinin tanıtımı konuları yer alır.
- c. Önhekimlerin bu programı tamamlaması, öğrenci işleri tarafından takip edilir.

Önhekimlik staj gruplarında bilgilendirme

Madde 5-Önhekimler, başladığı staj grubunun ilk günü, birimin eğitim sorumlusu tarafından bilgilendirilir. Bu toplantıda birimin fiziki tanıtımı, önhekimlerin klinikte özel uyması gereken kurallar ve uygulanması beklenen temel hekimlik becerileri hakkında bilgilendirme yapılır. Önhekim, staj yaptığı kliniğin çalışma sistemi ve organizasyonunu tanıyıp yapılanmayı öğrenir.

Kıyafet yükümlülüğü

Madde 6- Önhekimler sağlık hizmeti sunumuna uygun kıyafetler giyerler:

- a. Önhekimler hastanede veya sağlık merkezinde buldukları sırada beyaz uzun kollu önlük ve gerekli kişisel koruyucu ekipmanları, yaptıklarına işe uygun olacak şekilde kullanmalıdır. Beyaz önlük içerisinde forma giyilecek ise; mavi, beyaz, yeşil, kırmızı renklerin tonlarında veya çalıştıkları birimin özel bir forması mevcut ise ilgili iç formayı giymelidirler. Sayılan renkler dışında iç forma giyilemez. Önhekimler, kurum dışında önlük ve iç formalarını giymezler.
- b. Önhekimler ameliyathanede iken ameliyathane kıyafetlerini giymeli ve el yıkama kurallarına uymalıdır.

Önhekimlerin görev ve sorumlulukları

Madde 7- Önhekimlik eğitim sürecinde, eğitim ve öğretim aşağıdaki maddelere göre sürdürülür ve önhekimler bu kurallara uymakla yükümlüdür.

- a. Tıp Fakültesi Dönem 6 öğrencisine intörn doktor (önhekim) olarak hitap edilir.
- b. Önhekimler hastane enfeksiyonlarının yayılmasını engellemek için azami dikkat gösterirler, el yıkama ve el hijyeni kurallarına tam olarak uyarlar.
- c. Önhekim, hasta ve yakınlarının haklarını bilmek, bunlara saygılı olmak ve hasta bilgilerinin gizliliği ilkesine uymak zorundadır. Hiçbir hastanın klinik bilgisini yetkili ve ilgili olmayan kimseyle paylaşmaz.
- d. Önhekim, sağlık alanında liderlik ve ekip çalışma becerileri ile sağlık çalışanları ve toplumla etkin iletişim kurma becerilerini pekiştirir. Staj biriminde bu amaçlı yönlendirmeler, birimin eğitim sorumlusu koordinatörlüğünde sağlanır.
- e. Önhekim, yaşam boyu öğrenme ve kanıta dayalı tıp ilkelerini kullanma becerisi edinir. Staj biriminde bu amaçlı yönlendirmeler, birimin eğitim sorumlusu koordinatörlüğünde sağlanır.
- f. Önhekim, hastanın yaşadığı ortamdan üçüncü basamak bir sağlık kurumuna kadar her düzeyde sağlığı koruma ve geliştirme becerisi edinir. Staj biriminde bu amaçlı yönlendirmeler, birimin eğitim sorumlusu koordinatörlüğünde sağlanır.
- g. Önhekim, çalıştığı klinik birimdeki rutin poliklinik uygulamaları ve servis vizitlerine etkin olarak katılır. Poliklinikte bulunduğu dönemde öğretim üyesi ya da asistan doktor denetiminde aktif olarak çalışır. Hastadan anamnez alır, fizik muayene yapar ve hastalık tanısı için gerekli tetkikleri poliklinikteki asistan doktor veya öğretim üyesi denetiminde isteyebilir. Hasta dosyasına laboratuvar sonuçlarını girebilir, epikriz taslağı hazırlayabilir ancak bu işlemleri asistan doktor gözetiminde yapar.
- h. Önhekim, doğrudan hasta reçetesi imzalama yetkisine sahip değildir. Yazdığı reçeteyi sorumlu öğretim üyesi veya asistan doktora imzalatmak/onaylatmak zorundadır.
- i. Önhekim doğrudan order (tedavi uygulama emri) verme yetkisine sahip değildir. Verilecek tüm order'lar sorumlu öğretim üyesi veya asistan doktor kontrolünde ve onayında olmak zorundadır.
- j. Önhekim, kendi sorumluluğunda olan hastaları izler ve tıbbi sorunları ile yakından ilgilenir. Acil gelişen durumlar dışında kendi sorumluluğunda olmayan hastalar ile ilgili işlem yapmaya zorlanamaz. Kendi hastası ile ilgili tıbbi uygulamaları öğretim üyesi gözetiminde yapar. Önhekim, kendi sorumluluğundaki hastası ile ilgili işlemleri tamamlamadan veya nöbetçiye devretmeden görev aldığı alandan ayrılamaz.
- k. Önhekim, öğretim üyesinin gözetim ve sorumluluğunda olmak üzere; öğretim üyesi, asistan doktor, hemşire ve personel ile bir ekip çalışması içinde ve servis/poliklinik uygulamalarına sadece öğretim üyesinin direktifleri doğrultusunda katılır. Önhekim, hekim dışı sağlık personelinin iş yükünü azaltmak için kullanılamaz. Önhekime stajı ile ilgili olmayan başkasının şahsi işleri yaptırılamaz.
- l. Önhekim; tıbbi kayıt tutma ve değerlendirme becerisi, elektronik ortamda hasta yönetim programlarını kullanabilme becerisi kazanır. Ancak bu işlemler önhekime iş gücü açığının gidermek amacı ile yaptırılamaz.
- m. Önhekim konferans, olgu sunumu, seminer, ameliyat, poliklinik ve laboratuvar çalışması gibi eğitim ile ilgili tüm faaliyetlere katılmak zorundadır.
- n. Önhekim, staj yaptığı kliniğin işleyişi ile ilgili ve kendisinin eğitimi için gerekli olabilen tetkik isteme, kan örneği alma ve gönderme, glukometre ile kan şekeri ölçümü yapma, EKG (elektrokardiyografi) ve kültür örnekleri alma gibi görevler üstlenebilir ancak bu işlemleri kendi sorumluluğundaki hastalar için gerçekleştirmesi

uygundur. Hastanedeki hizmet açığını kapatmaya yönelik ve eğitim amacının dışında bu işlemleri (acil durumlar dışında) yapmakla yükümlü tutulamaz.

- o. Önhekim, yanında yardımcı bir sağlık personeli ya da asistan doktor olmaksızın tek başına hasta transferi gerçekleştiremez. Hastane dışı sevklerde ancak asistan doktor eşliğinde önhekim refakat edebilir.
- p. Önhekimler staj süresince ve sonunda karnelerini ilgili yönetmeliğe uygun şekilde kullanırlar.

Nöbetler

Madde 8- Önhekimler hekimlik mesleğindeki farklı saatlerdeki uygulamalara hazırlık amacıyla nöbet tutarak mesai sonrasında uygulama faaliyetlerine katılırlar.

- a. Önhekim, staj yaptığı kliniğin çalışma düzenine uygun olarak belirlenen sayıda nöbete kalır. Önhekimin bir ayda tutacağı nöbet sayısı zorunlu stajlar için azami beş (en fazla bir hafta sonu) olabilir. Normal mesai saati ile nöbette geçen sürenin birleşik olarak toplamı 24 saati geçemez. Seçmeli stajlarda mümkün oldukça nöbet yazılmaması, önhekimin eğitimine katkıda olacağı düşünülüyor ise en fazla ayda beş nöbet (bir hafta sonu) yazılması uygundur. Nöbet sonrası önhekim ertesi günün mesai başlangıcına kadar izinli sayılır. Nöbet sırasında önhekim, servis kıdemli asistan doktoruna karşı doğrudan sorumludur.
- b. Uygulama stajı süreklilik takip eden, uygulama düzeninin vardiya benzeri olduğu Acil Tıp uygulama dilimi ve Fakülte Kurulunca benzeri kabul edilen eğitim dilimlerinde, eğitim faaliyetlerinin verimliliğinin sağlanması için, haftalık eğitim ve uygulama süresi azami 60 saatle sınırlandırılır. Bu programlarda ayrıca nöbet uygulaması yürütülmez.
- c. Önhekimlere nöbet tuttukları servislerde uygun fiziki şartların (oda, dolap ve benzeri) sağlanması, ilgili klinik koordinatörlüğü ve hastane başhekimliği sorumluluğundadır.

Uygulama dilimlerinde farklı alanlarda kurallar

Madde 9- Bu ilke ve esaslar dışında; bu yönergede belirtilen maddelere uymak ve yönergeye aykırı olmamak koşuluyla, her staj grubu için ilgili anabilim dalı tarafından, önhekimlerin staj süresince uyacağı kurallar ve yapacakları uygulamaları içeren bilgiler her öğretim yılı başında Dekanlığa yazılı olarak sunulur.

Yürürlük

Madde 10- Bu yönerge, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Senatosunun yönergeyi kabulünden sonra başlayacak ilk staj grubu itibari ile yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 11- Bu yönerge hükümleri Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı tarafından yürütülür.